Nr 269 · mei 2026
Verschijnt maandelijks behalve in juli en augustus
P309279 Afgiftekantoor Antwerpen X

Mobiliteitsbrief

02
INTERVIEW
Achter de schermen bij metrowerken

04
IN DE PRAKTIJK
Hoe reis je op Linker- en Rechteroever?

05
INTERVIEW
Coördinator AWV legt haar aanpak uit

06
IN DE PRAKTIJK
Modelproject uit Sint-Gillis-Waas

Miljoenen reizigers, **één sterk plan**

Op 4 mei begonnen de renovatiewerken aan de Antwerpse metrotunnel. Elf mobiliteitspartners tekenden een voor Vlaanderen ongezien pakket aan alternatieven en communicatie-initiatieven uit. Samen creëerden ze oplossingen voor miljoenen reizigers. Een blik achter de schermen.

Stap 1: omvang inschatten

Nog tot het voorjaar van 2027 rijden er door de werken geen trams in Antwerpen tussen de P+R van Melsele en het metrostation Opera. “We willen de stad absoluut bereikbaar houden. Daarvoor moeten we op spitsmomenten tot 1.700 mensen per uur op een alternatieve manier van en naar Linker- of Rechteroever vervoeren”, zegt Frederik Wittock, woordvoerder van De Lijn.

Stap 2: pakket met alternatieven

Zodra de impact bekend was, begon het zoeken naar oplossingen. “Alle partners hebben samen alternatieven op poten gezet”, vertelt Michiel Penne, coördinator van Slim naar Antwerpen. “We stelden een pakket samen van onder meer pendelbussen, watermobiliteit, versterkte buslijnen en een tijdelijk treinstation op Linkeroever.”

Frederik Wittock, Elke Eriksson en Michiel Penne

Stap 3: boodschap afbakenen

Zodra de alternatieven vorm kregen, was het zaak om een gezamenlijke communicatieboodschap vast te leggen. “Die begint bij het waarom”, zegt Penne. “Het is belangrijk om duidelijk te maken dat de werken absoluut noodzakelijk zijn in de meer dan 50 jaar oude tunnels. Vervolgens ga je dieper in op de alternatieven die reizigers blijven verbinden met de stad. De derde stap is hen begeleiden bij het plannen van hun reis.”

Stap 4: eerste communicatieprikkel

Op 20 mei van vorig jaar al ging de communicatie richting buitenwereld van start. Toen riepen alle partners de pers samen om een eerste blik te werpen op het pakket met alternatieven.

Stap 5: kanalen kiezen

Een gezamenlijke boodschap kan je natuurlijk niet verspreiden zonder kanalen. “Gezien de grote impact kozen we na een *stakeholdermapping* voor een brede mix om zoveel mogelijk mensen te bereiken”, zegt Wittock. “De folder die we in zo’n 450.000 brievenbussen stopten, is de rode draad door het hele communicatieproces. Daarnaast kozen we voor een combinatie van de klassieke persconferenties, digitale updates, drie grote infomomenten, stadsreportages, een webinar en sociale media.”

Stap 6: feedback ophalen en bijsturen

Midden maart vonden drie infomomenten plaats. “Ideaal om de reden van de hinder en de alternatieven persoonlijk aan de mensen te duiden”, legt Elke Eriksson, communicatiemedewerker van Slim naar Antwerpen, uit. “De feedback die we kregen, was erg waardevol. Het webinar dat we nadien opnamen, konden we zo nog beter afstemmen op de vragen en bezorgdheden. In het straatbeeld zetten we sinds 4 mei hard in op *wayfinding* met totems en bewegwijzering.”

Allemaal op één lijn

Intussen staan al die alternatieven op de rails. Terugblikkend, was de grootste uitdaging om alle neuzen in dezelfde richting te krijgen. “We zijn erin geslaagd om met veel partners samen onze communicatie te stroomlijnen. Die samenhorigheid is misschien wel onze grootste kracht”, zegt Penne.

Elk groot project brengt lessen met zich mee. Die komen ook van pas bij lokale besturen die voor een Minder Hinder-campagne staan. “Hoewel iedereen vanuit zijn organisatie handelt, staat de eindgebruiker best altijd centraal. Hen zo goed mogelijke alternatieven aanbieden en daarover helder informeren, blijft de essentie van alle bereikbaarheidscommunicatie”, besluit Eriksson.

> “De eindgebruiker centraal plaatsen, blijft de essentie van bereikbaarheidscommunicatie.”

Waaier aan **alternatieven**

Met deze vervoermiddelen pendel je tijdens de werken vlot tussen Linker- en Rechteroever in Antwerpen.

MET DE BUS

Pendelbus (P5): zes tot acht bussen per uur van het Opera- naar het Frederik van Eedenplein en terug.

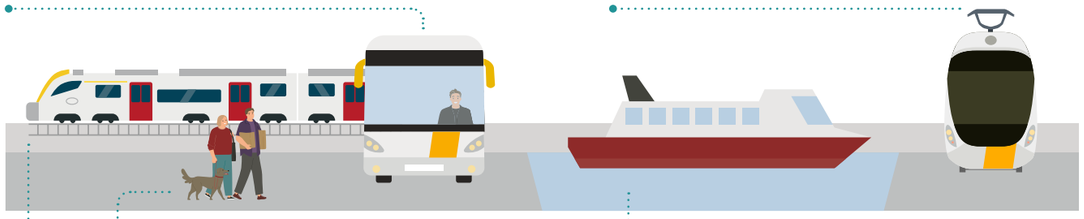
Extra verbindingen van en naar het Waasland
Tussen P+R Melsele en Linkeroever.

Buslijn 36 breidt traject uit
Met passage langs de Blancefloerlaan en het NMBS-station op Linkeroever.

MET DE TRAM

Vier tramlijnen volgen aangepast traject
Tramlijnen 3, 5, 9 en 15 zorgen voor meer verbindingen op Rechteroever.

Tram 11 keert terug
Volgt opnieuw het vertrouwde traject van station Antwerpen-Berchem tot de Melkmarkt.

TE VOET OF MET DE FIETS

Kennedyfietstunnel en Sint-Annatunnel
Te voet, met de (brom)fiets of speedpedelec steek je over van Rechter- naar Linkeroever.

OVER HET WATER

Sint-Annaveer
Gratis de Schelde oversteken tussen de ponton op Linkeroever en Het Steen.

DeWaterbus
Elk halfuur een schip tussen Hemiksem en Lillo met vijf haltes op Linker- en drie op Rechteroever.

MET DE TREIN

Tijdelijk treinstation op Linkeroever
Vanuit Gent en Dendermonde rijden er twee treinen per uur naar Antwerpen-Centraal. Die stoppen tijdens de werken ook in Antwerpen-Linkeroever. Wie een abonnement van De Lijn heeft, kan een treinabonnement aanvragen. Daarmee reis je gratis tussen stations Beveren, Melsele, Zwijndrecht of Antwerpen-Linkeroever en Antwerpen-Zuid, Antwerpen-Berchem en station Antwerpen-Centraal.

De app waarmee je de Schelde oversteekt

Met de smartphone-app 'Slim over de Schelde' van het Agentschap Wegen en Verkeer heb je op een dynamische kaart alle informatie bij de hand over de Sint-Annatunnel, de Kennedyfietstunnel en het Sint-Annaveer.

Probeer het hier uit: **slimoverdeschelde.be** of download via de App Store of Google Play.

→ Ontdek alle opties via: **delijn.be/tunnelrenovatie**.

Conflicten ontwarren, **synergieën opzetten**

Bij het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) coördineert Lise Beyens Minder Hinder voor de werken op de snelwegen van de grootste bouwheren van Vlaanderen: AWV, Lantis en De Werkvennootschap. Zij legt haar aanpak uit en deelt tips.

Hoe gaat het er bij een coördinator Minder Hinder dagdagelijks aan toe?
"Minder Hinder is maatwerk. Iedere werf is anders en vraagt een specifieke aanpak. Werf- en projectleiders van AWV diepen het ter plekke uit. Ik bewaar het overzicht en probeer de verschillende werven zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen."

Wanneer grijp je dan in de praktijk in?
"Mijn job is heel veel puzzelen. Conflicten probeer ik te ontwarren. Als we door timing kunnen vermijden dat twee werven tegelijk voor een grote verkeersknoop zorgen, dan schuiven we met een ervan in de agenda. Zo voorkomen we filestaarten waarbij mensen na het versnellen voorbij een werf al snel weer moeten vertragen voor de volgende."

Als er een conflict opduikt, hoe bepaal je dan welke werf voorrang krijgt?
"In principe hanteren we het *first come, first served* principe. Alleen als dit voor problemen zorgt, dan zoek ik als een neutrale scheidsrechter een oplossing die voor beide bouwheren werkt. Soms gebeurt ook het omgekeerde en kunnen we een synergie tussen twee werven opzetten. Werken die bij elkaar aansluiten samen laten doorgaan als één grote werfzone, beperkt de hinder. We bundelen de verkeershinder in één periode in plaats van die te verspreiden over twee momenten."

Lise Beyens

© AWV

Welk advies geef je nog mee aan lokale besturen die met een werfzone met impact op hun grondgebied te maken krijgen?
"Hou altijd de vinger aan de pols bij omliggende gemeenten en nutsmaatschappijen. Als ze werken plannen, kunnen ze best onderling alle informatie hierover uitwisselen. Contacteer ook De Lijn als werken impact hebben op een bustraject. Door op voorhand in gesprek te gaan, ontmijn je vaak situaties met veel verkeershinder. Dat gebeurt al in de vervoerregio's, maar de coördinatie kan altijd beter door er helemaal transparant over te zijn."

Modelproject in Sint-Gillis-Waas

De gemeente Sint-Gillis-Waas pakt de komende jaren de drukke Zandstraat aan. Met een compleet pakket aan maatregelen beperken ze de overlast.

Tussen de Vlasrootstraat en de Vosdreef legt de gemeente Sint-Gillis-Waas de Zandstraat opnieuw aan. Samen met het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), Aquafin en Riopact realiseren ze er een veiligere en comfortabelere rijweg.

14.000 voertuigen per dag

De nutswerken gingen in april van start.
Het infrastructuurproject wordt in 2029 afgerond.
Om het verkeer tot dan veilig en vlot te laten verlopen, introduceert de gemeente Sint-Gillis-Waas maatregelen voor alle weggebruikers. “In de Zandstraat passeren dagelijks zo’n 14.000 motorvoertuigen. Dus gingen we voor een totaalpakket aan maatregelen waarbij we sluipverkeer zo goed mogelijk proberen te beperken”, zegt Martin Lelie, sectorhoofd Grondgebiedzaken van de gemeente Sint-Gillis-Waas.

Voor het doorgaand fietsverkeer is er in beide richtingen een omleiding met grotendeels gescheiden dubbelrichtingsfietspad. Tijdens de nutswerken rijdt gemotoriseerd verkeer alleen vanuit Kemzeke richting Sint-Pauwels door de Zandstraat. In de andere richting volgt het een omleiding. Zodra de rioleringswerken beginnen, gaat de Zandstraat dicht en zijn er omleidingen in beide richtingen.

Verwarring vermijden

Ook de buslijnen krijgen aangepaste trajecten en vervanghaltes. Voor enkele kruispunten gelden nieuwe voorrangsregels. De scholen in de buurt blijven bereikbaar, het makkelijkst te voet of met de fiets.

“We kozen voor omleidingen zo dicht mogelijk bij de bestaande weg en zo weinig mogelijk tijdelijke verkeerslichten. Zo willen we vermijden dat chauffeurs voor kortere opties kiezen en er sluipverkeer ontstaat. We wilden verwarring vermijden. Daarom opteren we voor éénduidige omleidingen vanaf dag één tot het einde van de werken”, legt Danny Annaert, projectleider van de gemeente Sint-Gillis-Waas uit.

Voor een gedetailleerd overzicht op de Minder Hinder-maatregelen surf je naar: **sint-gillis-waas.be/heraanleg-zandstraat**.

Jeroen Windey start als nieuwe secretaris-generaal DMOW

De Vlaamse Regering heeft Jeroen Windey aangesteld als secretaris-generaal van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW). Windey volgt op 11 mei 2026 Nick Landuyt op, die secretaris-generaal ad interim was. Landuyt wordt opnieuw afdelingshoofd bij het Departement MOW. De voorbije tien jaar was Windey administrateur-generaal van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Daar vormde hij de cruciale schakel tussen de Vlaamse overheid en de lokale besturen. Zo is hij sinds de start van de oorlog in Oekraïne voorzitter van de Vlaamse Taskforce die de opvangcrisis coördineert.

vlaanderen.be/departement-mobiliteit-en-openbare-werken/

Ruimtelijke uitdagingen ontleed: inspiratietours door Vlaanderen

De Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VRP) organiseert in mei en juni terreinbezoeken in de vijf Vlaamse provincies. Tijdens zo’n terreinbezoek worden gemeenten bezocht die inspirerende antwoorden formuleren op uitdagingen waar veel (kleinere) gemeenten mee worstelen. Bijvoorbeeld over mobiliteitsoverlast, hittestress of behoud van open ruimte.

vrp.be/activiteit/ruimtelijke-uitdagingen-ontleed-inspiratietours-door-vlaanderen/

AWV reduceert energieverbruik met 44 procent

Het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) verminderde over de voorbije tien jaar het energieverbruik op Vlaamse snel- en gewestwegen met 44 procent.
De grootschalige ombouw van wegverlichting naar led is de belangrijkste reden voor een drastische daling in het elektriciteitsverbuik. Alle ingrepen leiden tot een besparing van 15 miljoen euro per jaar.
In de toekomst wil AWV nog meer inzetten op het opwekken van groene energie voor tunnels.

wegenenverkeer.be/nieuws/

Agenda

11 mei
Nieuwe code van de openbare weg - Brugge

18 mei
Infomoment toegankelijke voetgangersvoorzieningen – Leuven

20 mei
Webinar: Goedgekeurd door kinderen, mobiliteit op kindermaat

26 mei
Masterclass ontharding

30 mei
Trefdag Trage Wegen

2 juni
Fietscongres 2026: Iedereen op de fiets

5 juni
Nieuwe code van de openbare weg - Brussel

Bekijk de agenda op **mobiliteitsbrief.be/agenda**

© De Lijn

Al 1.000 elektrische bussen bij De Lijn

De Lijn versnelt de elektrificatie van haar vloot. In april ging de duizendste elektrische bus in dienst bij de Vlaamse vervoermaatschappij. Een mijlpaal die kadert in de grote vergroeningsactie van de Vlaamse Regering. De nieuwe elektrische bussen zijn niet alleen voor de omgeving een volgende stap richting verduurzaming. Ze beschikken ook over meer veiligheidssystemen en creëren een aangenamere en comfortabelere ervaring voor de reiziger. Tegen 2035 ambieert De Lijn om volledig emissievrij openbaar vervoer aan te bieden met 3.800 e-bussen.

Surf voor meer info naar: **delijn.prezly.com**.

Mobiliteitsbrief biedt lokale overheden informatie over hoe een duurzaam lokaal mobiliteitsbeleid uitgewerkt kan worden in samenwerking met andere partners en overheden. Alle Vlaamse burgemeesters, schepenen voor mobiliteit, mobiliteitsambtenaren en andere geïnteresseerde mobiliteitsprofessionals krijgen een exemplaar. **Redactie en vormgeving**: Connect Communicatie. **Redactieadres**: info@mobiliteitsbrief.be. **Redactieraad**: Vertegenwoordigers van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het kabinet van de Vlaamse minister bevoegd voor Mobiliteit en Openbare Werken, het Agentschap Wegen en Verkeer, De Lijn, Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, Vlaamse Stichting Verkeerskunde, Vias Institute. **Verantwoordelijke uitgever**: Nick Landuyt, Departement Mobiliteit en Openbare Werken: Simon Bolivarlaan 17 bus 437, 1000 Brussel. © 2026 Vlaamse overheid – Departement Mobiliteit en Openbare Werken.

FSC
www.fsc.org
MIX
Papier | Ondersteunt verantwoord bosbeheer
FSC® C009267